

RAN-1901130503020001
M.A. (Sem. III) Examination March - 2026
History (Paper 12)
Politics in India Since Independence (1947-2000)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રશ્ન નંબર 1 ફરજિયાત છે. Question No. 1 is Compulsory. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the questions.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ) (10)**
- લોર્ડ માઉન્ટબેટને સરદારને કઈ ત્રણ બાબતોને આધારે દેશી રાજ્યોનું વિલીનીકરણ સ્વીકારવા સલાહ આપી.
 - ભારતના બંધારણ સભાના અને ખરડા સમિતિનું અધ્યક્ષ કોણ કોણ હતા?
 - ભારતના રાજકીય પક્ષોની રચના માટેના ચાર પરિબળો જણાવો.
 - 1953માં રાજ્ય પુનર્રચના કમિશનમાં કોની કોની નિમણૂક કરવામાં આવી?
 - કયા પરિબળો રાષ્ટ્રીય એકતાને દ્રઢ બનાવે છે?
 - કોમવાદ એટલે શું?
 - પંચશીલના સિદ્ધાંતોને કયા વર્ષમાં અને કયા બે દેશોએ સ્વીકાર્યા હતા?
 - સાર્ક સંગઠનમાં કયા કયા દેશોનો સમાવેશ થાય છે?
- પ્ર.2. સંસદીય સ્વરૂપની સરકારની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓની ચર્ચા સમીક્ષા કરો. (13)**
- અથવા**
- રાજ્યો અને કેન્દ્ર સરકાર વચ્ચેના સંબંધોનું તલસ્પર્શી વિવેચન કરો. (13)
- પ્ર.3. કાશ્મીર, પંજાબ અને ઉત્તર-પૂર્વ રાજ્યોમાં અલગતાવાદી આંદોલનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (13)**
- અથવા**
- ભારતના દક્ષિણ એશિયાઈ પ્રાદેશિક સંબંધોની માહિતી આપો, સાર્કમાં પ્રાદેશિક સંબંધો વિકસાવવા ભારતે આપેલ ફાળો જણાવો. (13)
- પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (14)**
- ભારતના બંધારણના લક્ષણો
 - સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓના કાર્યો
 - ભારતીય રાજકારણમાં ભાષાવાદ
 - ભારતની જોડાણવાદી નીતિના નિર્ણાયક પરિબળો

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer the following question briefly - (Any Five) (10)**
- 1) On what three grounds did Lord Mount batten advise the sardar to accept the merger of the Indian states ?
 - 2) Who was the chairman of the Constituent Assembly of India and the Drafting Committee ?
 - 3) State four factors for the formation of Political Parties in India.
 - 4) Who was appointed to the state Reorganization Commission in 1953 ?
 - 5) What factors strengthen national unity ?
 - 6) What is communalism ?
 - 7) In which year and which two countries accepted the principles of Panchsheel ?
 - 8) Which countries are included in the 'Shark' organization ?
- Q.2. Discuss the achievements and failures of the Parliamentary form of government. (13)**
- OR**
- Q.2. Make an in-depth analysis of the relationship between the states and the central Government. (13)**
- Q.3. Discuss in detail the separatist movement in Kashmir, Punjab and the North Eastern states. (13)**
- OR**
- Q.3. Give information about Indias South Asian regional relations, mention the contribution made by India in developing regional relations in 'Shark' (14)**
- Q.4. Write a short note (Any Two) (14)**
- 1) Features of the Constitution of India
 - 2) Functions of Local self-government institutions
 - 3) Linguistics in Indian Politics
 - 4) Decisive factors of Indias non-alignment Policy
-